

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.472/2024/6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Darányi József Tibor egyéni ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Vármegyei1 Katasztrófavédelmi Igazgatóság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Tavaszi Helga kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (15. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Győri Törvényszék 10.K.700.140/2024/14. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezéssel támadott részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 153.000 (százötvenháromezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a helységi Katasztrófavédelmi Kirendeltség helységi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság állományában 2020. október 1. napjától 2022. augusztus 31. napjáig (a továbbiakban: perbeli időszak) 24-48 órás váltásban szerparancsnok beosztásban teljesített szolgálatot. A perbeli időszakban a szerparancsnoki beosztásához nem tartozó szolgálatparancsnoki feladatokat – ellentételezés nélkül – rendszeresen ellátott. Szolgálati panaszának – amelyben a szolgálatparancsnoki beosztáshoz tartozó feladatok teljesítéséért megbízási díjat igényelt – a Főigazgatólja a határozatszám 1. szem. számú határozatával (a továbbiakban: határozat) részben helyt adott. Miután 2020. november, 2021. február, illetve 2022. április, augusztus hónapjaiban a szolgálatparancsnokként történt felperesi feladatellátás a 4 alkalmat elérte, a főigazgató a szolgálati panasz ezen időszak vonatkozásában helyt adott, a rendvédelmi illetményalap 100 %-ának megfelelő összegű megbízási díjat ítélve meg a felperesnek; a szolgálati panasz további, – elévüléssel nem érintett hónapokra vonatkozó – részét megalapozatlanság miatt azért utasította el, mivel azokban a hónapokban a „helyettesítéssel ellátott” szolgálati napok száma a havi szolgálatteljesítési idő felét nem érte el. Az alperes a felperes részére – a megbízási díj iránti igénynek az általa jogosnak vélt – a rendvédelmi alapilletmény 100%-os mértékének 4 hónapot kitevő – összegét a határozat meghozatalát követően megfizette.

A kereset, a védírat

[2] A felperes módosított keresetében az alperest a perbeli időszak vonatkozásában – 15 hónapot érintően – 715.025 forint megbízási díj és annak 2022. február 15. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. A megbízási díj mértékét – a részére korábban átutalt 4 hónapra eső összeget levonva – a rendvédelmi illetményalap 150 %-ában határozta meg. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját jelölte meg.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatva.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság az alperest – késedelmi kamattal növelt –657.050 forint megbízási díj és 179.400 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára, (2), (4)-(5) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.) 2. § (1) bekezdés ba) alpontjára és 5. számú mellékletére; a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi

feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr.) 10. § (2) bekezdésére; valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (6) bekezdésére; a perköltségre vonatkozó rendelkezést – a 92%-8% pernyertesség pervesztesség arányt alapul véve – az alperes vonatkozásában a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: 32/2003. IM rendelet) 3. § (2) bekezdésére, a felperes tekintetében a megbízási szerződésen alapuló csatolt költségjegyzékben foglaltakra alapította. Ismertette a parancsnokság szervezeti felépítését, munkaszervezését, a szerparancsok és a szolgálatparancsnok feladatait. Megállapította, hogy a szerparancsnok, valamint a szolgálatparancsnok alá-fölérendeltségi viszonyban álló külön beosztások, utóbbi ellátása szakmailag magasabb képzettséget és szakértelmet igényel, nagyobb felelősséget és fokozottabb igénybevételt jelent. A szolgálatparancsnok feladatkörébe tartoznak a kárhelyszíneken végrehajtott irányítási feladatok, a szerparancsnokhoz képest több – 20-30 fő – beosztott munkája feletti felügyelet, az oktatások, gyakorlatok szervezése, az erők-eszközök riaszthatóságának biztosítása, a szabadnapok kiadása, a szabadságolási ütemterv készítése, a szolgálati idő alatti események naplózása, a szolgálat ellátására való felkészítés. A felperes a perbeli időszakban a saját beosztásának ellátása mellett rendszeresen visszatérően – 2020. évben a tényleges szolgálati napjainak 30 %-ában, 2021. évben 17 %-ában, 2022. évben 23 %-ában, – a beosztásához nem tartozó, magasabb (tishti) besorolású többletfeladatokat látott el, beleértve a kárhelyszíneken végrehajtott irányítási feladatokat is, továbbá több beosztott munkáját felügyelte, mint szerparancsnokként, a teendőit esetenként akár szabadnapjain is végezte. Számára az oktatások, gyakorlatok szervezése is többletfeladatot jelentett, tekintettel arra, hogy pl. a külső helyszínen végzett gyakorlat esetében azt be kellett járnia, illetőleg gyakorlattervet készítenie, továbbá a gyakorlat eredményes megvalósításáért is felelt, ami számára alkalmanként többórás elfoglaltságot is jelentett. Utalt a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéletének [26]-[27] bekezdéseiben foglaltakra, miszerint a helyettesítési feladatok – helyesen többletfeladatok – a szolgálati napok számarányához igazítottan – rendszeresen visszatérőnek, nem eseti jellegűnek 20%-os mértéket meghaladva tekinthetők. E százalékos mértéket az elsőfokú bíróság irányadónak tekintette. A megbízási díj mértékének meghatározása körében hivatkozott a Kúria Kfv.III.45.052/2023/7. számú ítéletének [14] bekezdésére is, amely szerint a bíróság a megbízási díjat a mérlegelési jogkörében, a többletfeladat nagyságának, annak az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigényének, gyakoriságának, az arra előírt többlettudásnak, a megbízással járó többletterheknek az alapulvételével határozhatja meg. A felperes 2020., 2022. években 20-30% körüli szolgálatparancsnoki „helyettesítést” látott el, a szolgálatteljesítési idejének kb. 2/-3/10-ében a beosztásába nem tartozó, tishti besoroláshoz igazodó, nagyobb felelősséggel járó feladatokat látott el. A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a megbízási díj mértékét azokat a hónapokat érintően, amikor a felperes csupán havi egy szolgálatban végzett szolgálatparancsnoki feladatokat a rendvédelmi illetményalap 100 %-ában, az ezt meghaladó mértékű többletfeladat-ellátás esetén az illetményalap 150 %-ában határozta meg. Rögzítette, hogy a felperes 92%-ban pernyertes, 8%-ban pervesztes lett; a perköltség összegét a pernyertesség-pervesztesség arányában – a felperes tekintetében a csatolt költségjegyzéken feltüntetett igényhez képest – az azonos tárgyban ugyanazon a napon megtartott több tárgyalásra figyelemmel – mérsékelt összegben állapította meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az elsőfokú bíróság által megállapított díjazás – egységesen – a rendvédelmi illetményalap 50 %-os mértékére történő mérséklését, harmadlagosan az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegének mérséklését kérte. Hivatkozása szerint a Hszt. 71. §-a rögzíti az eseti jellegű helyettesítésre vonatkozó megbízás szabályait, amikor a hivatásos állomány tagjának helyettesítésére annak átmeneti jellegű akadályoztatása miatt kerül sor. Tárgyi ügyben a keresetből is megállapíthatóan ezen eset állt fenn. Az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg, hogy a szerparancsnok/szolgálatparancsnok külön beosztások, egymástól jól elkülönülő feladatkörökkel, azt azonban nem vette figyelembe, hogy a hivatásos állomány tagja egy szolgálati napon csak egy beosztás ellátására képes. Álláspontja szerint ennek okán a megbízási díj jogalapja nem áll fenn, a felperes a megbízási díjra kizárólag akkor vált volna jogosulttá, ha a helyettesített munkatárs beosztásába tartozó feladatok ellátása mellett a saját munkaköri feladatait is elvégzi. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a körülményt is, hogy a felperes 24-48 órás váltásban dolgozott, miáltal egy hónapban átlagosan 7-8 alkalommal látott el szolgálatot. Hivatkozása szerint a rendszeresség vizsgálatát ehhez az átlaghoz és időintervallumhoz kell viszonyítani. E körben hivatkozott a Pécsi Törvényszék 11.K.700.400/2021/19. számú ítéletére, amely kimondta, hogy a rendszeresség vizsgálata során a szolgálatteljesítés jellegéből eredően a megbízási díjra való jogosultságot havi minimum három helyettesítés (a munkaidő 40-50 %-a) alapozza meg azzal, hogy a helyettesítés időtartamának a 30 napot el kell érnie. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság nem a helyes számítási mód alapulvételével, hanem – a Hszt. 11. § (1) bekezdésében meghatározott elévülési időt figyelembe véve – három év vonatkozásában vizsgálta a rendszerességet, így meghatározva, hogy a felperes egy hónapban átlagosan hány alkalommal teljesített más beosztásban szolgálatot; így igazította az egy hónapban teljesített magasabb beosztásban töltött szolgálat számához a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt százalékolást. Kiemelte, hogy munkáltatóként – figyelemmel a Hszt. 163. § (1) bekezdésében foglaltakra is – a helyettesítéseket több, mint egy hónap vonatkozásában nem tudja kezelni, miután a helyettesítési díjak illetményként, havi rendszerességgel kerülnek kifizetésre. Ennek fényében leszögezte, hogy a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéletében írt, egy évre vonatkoztatott százalékos meghatározás nem tartható; miután a hivatkozott ítélet tartalmazta, hogy a Hszt. 71. § (6) bekezdésének értelmezését a bírói gyakorlat már elvégezte, kitért arra is, hogy a bírói jogértelmezés a jogalkalmazók számára nem kötelezően alkalmazandó, habár jelentősen segíti azt. Hangsúlyozta azt is, hogy a kifizetések, a rendszeresség megállapítása tekintetében a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő, saját belső normával rendelkezik, amely a Kúria Mfv.II.10.549/2015/5. számú ítéletében foglaltak alapján került megalkotásra. A bírói gyakorlat szerint az eseti jelleggel, alkalmanként teljesített többletfeladat a megbízási díj iránti igényt nem alapozhatja meg (Kúria Mfv.II.10.093/2011/12., Mfv.II.10.759/2011/12., Mfv.II.10.172/2013/2., Mfv.II.10.320/2012/4. számú döntései). A másodlagos fellebbezési kérelemmel összefüggésben a Hszt. 71. § (5) bekezdésének, a 31/2015. BMr. 35. § (4), (6) bekezdéseinek, 92. § (2) bekezdés j) pontjának, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 369/2011. (XII. 13.) Korm. rendelet [helyesen: 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet] 13. § (5) bekezdésének, és a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésének a sérelmére hivatkozott. Leszögezte, hogy a megbízási díj százalékos mértékének a meghatározása az alperesi Igazgató hatáskörébe tartozik, s a kialakult gyakorlat szerint az eseti helyettesítési feladatokkal megbízottak az illetményalap 50 %-ának megfelelő mértékű megbízási díjban

részesülnek. Az elsőfokú bíróságnak az összecszerűség tekintetében hozott döntésével kapcsolatosan a jogszabályi hivatkozásokon túlmenően egyebet nem adott elő.

[6] A felperesnek megítélt elsőfokú perköltséget eltúlzottnak tartotta. Előadta, hogy a 32/2003. IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján az (1) bekezdésben felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletére hivatkozással hangsúlyozta, hogy jelen ügyben az elsőfokú perköltség mérséklése indokolt, ugyanis a felperesi képviselő a perbelivel megegyező tárgyú és tényállású perekben – az egyes felperesekre vonatkozó eltérő adatok hozzáadásával – ugyanazon kereseti kérelmeket terjesztett elő; az elsőfokú bíróság a tárgyalási napokat úgy tűzte, hogy egy tárgyalási napon több azonos tárgyban zajló tárgyalás megtartására kerüljön sor; továbbá a tárgyalásokon nívum sem hangzott el.

[7] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezési érvelése a kialakult bírósági gyakorlattal és jogi értelmezéssel ellentétes. A szerparancsnoki, valamint a szolgálatparancsnoki beosztások különbözőek, a szolgálatparancsnok helyettesítése többletfeladatként megbízási díjra jogosít. A feladatellátás rendszeressége kapcsán a törvényi „30 nap” értelmezését a bírói gyakorlat már kidolgozta. Az alperes által – a fellebbezés 4. oldalán – hivatkozott kúriai döntések más jogszabályi környezetre vonatkoztatva értelmezendők, mivel azokat a Kúria a régi Hszt. (1996. évi XCIII. törvény) hatálya alatt hozta meg. Kiemelte, hogy a többletfeladat-ellátások során az alperes a saját beosztásához tartozó feladatok ellátása alól nem mentesítette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perköltség összegének meghatározásakor a pernyertesség-pervesztesség arányát helyesen állapította meg, figyelemmel arra is, hogy az az ügyvédi alapmunkadíjon felül a készkiadásokat is tartalmazta, mint például az útiköltség, irodai költségátalány és megjelenési díj. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség azon okból sem tekinthető eltúlzott mértékűnek, hogy az alperes a perben konzekvensen előforduló kardinális kérdések vonatkozásában visszatérően mindent vitat, ami részéről plusz munkát és újabb jogi érvelést generál.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[8] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, a döntésének indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság szintén egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[10] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet kereseti kérelemnek helyt adó részét érintő anyagi jogi álláspont felülvizsgálatát kérte és az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését támadta.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdésében felsorolt többletfeladatok bármelyike – ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, – megbízási díjra jogosít. Jelen ügyben a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetkörre hivatkozott, a Kp. 85. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelemhez kötött elsőfokú bíróságnak annak megalapozottságát kellett vizsgálnia, melynek eredményeképpen az ítéletét a c) pont szerinti esetkörre alapította. A fellebbezés elbírálása során a másodfokú bíróság feladata az elsőfokú ítélet – fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem keretei közötti – jogszerűségének a vizsgálata [Kp. 99. § (1) bekezdése, 109. §-a], ezért az elsőfokú ítélet jogszerűségét azon jogszabályok mentén kell megítélnie, amelyekre a törvényszék a döntését alapította.

[12] A másodfokú bíróság előjáróban hangsúlyozza, hogy a Kúria a Kfv.III.45.052/2023/7. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) K-KJ-2023-844 egyedi azonosítóval közzétett ügyazonos ítéletében jelen ügy jogalapra vonatkozó jogkérdését a releváns jogszabályi rendelkezések értelmezésével már eldöntötte.

[13] A hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében kiforrott ítélkezési gyakorlat alakult ki, amely szerint amennyiben a rendszeresen végzett tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg. A hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített, és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztásához tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, azonban a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása többletszolgálatnak minősül, amelynek elvégzéséért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen elvégzett további tevékenység – ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.I.10.304/2017/15.). A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a hivatásos állomány tagját a beosztásához nem tartozó feladatok ellátására is, ezzel azonban nem sértheti a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében fennálló díjazásra való jogosultságát. A munkáltató utasítási joga ugyanis nem korlátlan, és csak olyan feladatokat határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amelyek annak keretei közé tartoznak. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4.).

[14] A töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. A 30/2015. BMr. szerint a szerparancsnok és a szolgálatparancsnok egymástól eltérő beosztások, amelyekhez különböző feladatellátások tartoznak; ezt a tényt fellebbezésében az alperes sem vitatta. A két beosztás más képzettséget követel meg, a hozzájuk kapcsolódó felelősségi körök is eltérnek, a felperes beosztásával ellentétben a szolgálatparancsnok tisztí beosztás, következésképp más a szervezeti hierarchiában elfoglalt helye is. A munkaköri

leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át, rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.40.292/2020/4.).

[15] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat-ellátás akkor állapítható meg, ha a hivatásos állomány tagja – annak okától függetlenül – szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el. A felek által nem vitatott tényállás szerint a szerparancsnok beosztású felperest az alperes jogszerűen utasította bizonyos szolgálatok során szolgálatparancsnoki feladatok ellátására. Az a nem releváns körülmény, hogy az alperes e többletszolgálatot helyettesítésnek nevezi, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazását nem zárja ki. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[16] Alaptalanul kifogásolta az alperes a rendszeresség elsőfokú bíróság általi vizsgálatának elmaradását. Ezzel összefüggésben a Kúria döntései (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4.) kimondták, hogy a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át „rendszerszintűen”, a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és az alapján ellentételezésre jogosult.

[17] A perbeli esetben a feladatok nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen merültek fel, lényegében minden hónapban ismétlődtek, felmerülésük vonatkozásában egyértelműen megállapítható az ismétlődés, illetve a folyamatosság; az erre vonatkozó adatokat a felperes a keresetében felsorakoztatta, azokat az alperes nem cáfolta. Az eseti jelleget a ciklikus ismétlődés kizárja. Kétségtelen, hogy a törvényszék a perbeli időszakot egy egységként kezelte, de ez nem jelenti azt, hogy a döntését kizárólag az éves arányszámokra alapította. A felperes tevékenységkimutatása a keresetben tételesen megjelent, az elsőfokú bíróság a 11. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint arra nézve a felperest személyesen is meghallgatta és a kereseti követelést tisztázó kérdést tett fel, illetve az éves arányszámok ezen adatokra figyelemmel kerültek megállapításra. Irreleváns az alperes belső normára való hivatkozása a perben, mivel a határozat szerint „az igazgatói álláspont értelmében, ha a helyettesítéssel ellátott szolgálati napok száma havonta legalább a 4 alkalmat eléri, a helyettesítő a rendvédelmi illetményalap 100 %-nak megfelelő mértékű díjazásra jogosult”. Azaz az alperes azt az álláspontot képviselte, hogy a havi 4 feladatellátás tekinthető rendszeresnek. Ezen következtetés azonban csupán a határozatban, és nem az egyes hónapokat követő önkéntesen elvégzett ellenőrzést követően került megjelenítésre. A többletfeladat-ellátás ugyanakkor nem kizárólag akkor tekinthető rendszeresnek, ha az havi szinten több alkalommal fordul elő, ilyen értelmezés a Hszt. vonatkozó rendelkezéseiből nem olvasható ki. A többletfeladatok havonkénti mennyiségének sem kell azonos mértékűnek lennie vagy minden hónapban meghatározott szintet elérnie. Adott esetben a többletfeladat-

ellátás akkor is rendszeresnek tekinthető, ha van 1-1 olyan hónap, amikor nem történik a beosztáshoz nem tartozó szolgálatellátás, illetőleg, ha van olyan hónap, amikor csak 1 darab ilyen jellegű szolgálatellátás történik, azonban összességében a többletfeladatok egy jól körülhatárolt időszakon belül folyamatosan, ciklikusan, visszatérő jelleggel jelentkeznek. Utal az ítéltábla arra is, hogy a felperes viszonylatában a havi 8-10 szolgálat esetén a havi legalább 1 többletfeladatellátás is rendszeresnek tekinthető, továbbá a felperes a perbeli időszakban több esetben havonta 2-3-4-5 alkalommal volt szolgálatparancsnok. Kiemeli az ítéltábla azt is, hogy az alperes által hivatkozott, az illetmények kifizetésével, számfejtésével kapcsolatos, a Hszt. 163. §-ban foglalt előírások a jelen per vonatkozásában semmilyen relevanciával nem bírnak, a többletfeladatok ellátását és annak ellentételezési kötelezettségét nem érintik. Nem vitatható ugyanakkor azon alperesi okfejtés, miszerint egy hivatásos állományú egyidőben csupán egy beosztáshoz tartozó feladatot tud ellátni, ám a megbízási díjra jogosultságnál nem ez bír jelentőséggel, hanem annak van relevanciája, hogy a más beosztásba tartozó feladatok ellátása mellett az eredeti beosztásához tartozó szolgálati feladatok ellátása alól mentesítették-e, avagy a megbízást – mint jelen esetben – az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi; erről szól a Hszt. 71. § (2) bekezdésének első fordulata és (5) bekezdése.

[18] Összegezve: a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett, és a kimutatásokban tételesen megjelölt feladatok nem a felperes beosztásához tartoztak, a többletfeladatok ellátására rendszeresen, folyamatosan visszatérő jelleggel került sor, így a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti 30 napot meghaladó megbízás megvalósulása is megállapítható. A szolgálatparancsnok feladatainak ellátása nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődő kötelezettsége volt a felperesnek, így az alapján díjazásra vált jogosulttá.

[19] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Pécsi Törvényszék 11.K.700.400/2021/19. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéleteire, mivel a Kp. 99. § (1) bekezdése alapján csak a Kúria olyan közzétett határozata tekinthető korlátozott precedensképesnek, amely 2012. január 1-je után keletkezett és szerepel a BHGY-ben (a Kúria Kfv.I.35.552/2021/6. számú, a BHGY-ben K-KJ-2022-39 egyedi azonosítóval közzétett döntése). A felhívott ítéletek e kritériumoknak nem felelnek meg.

[20] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták.

[21] Az összecszerűség tekintetében a másodfokú bíróság jogi álláspontja kettős érvelésen alapul. Egyfelől: a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban az alperesnek ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatnia, hogy az összecszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú

bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, melyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összecszerzési eredményre vezetett volna; mindezekkel azonban az alperes adós maradt.

[22] Mindazonáltal az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 100, illetőleg 150 %-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [31]-[34] bekezdéseiben ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes rendszeresen és visszatérően, a szolgáltatási ideje 2/-3/10-ében végezte a beosztásába nem tartozó, magasabb beosztáshoz társuló szolgáltatási feladatokat, amelyek magasabb képzettséget és szakértelmet igényeltek, nagyobb felelősséget és fokozottabb igénybevételt jelentettek. A felperes számára az oktatások, gyakorlatok szervezése, megvalósítása is tényleges többletterhet jelentett. Ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta.

[23] A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerzés körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 100, illetőleg 150 %-ában történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; így módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[24] Az elsőfokú perköltség tekintetében – ugyancsak a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között – az ítéltábla az alábbiakat állapította meg. Az alperes az elsőfokú eljárás során a felperes által elterjesztett perköltség mérséklését nem kérte; annak eltúlzott mértékére kizárólag a fellebbezésében hivatkozott. A törvényszék a perköltség összegét ténylegesen a felperes által igényelt (195.000 forint), és az elsőfokú eljárás során az alperes által sem vitatott ügyvédi munkadíjnak és készkiadásoknak a pernyertesség-pervesztesség mértékéhez arányosított részében állapította meg, azt egyéb szempont alapján nem mérsékelte. Az alperes által hivatkozott 32/2003. IM rendelet 2. § (2) bekezdése ugyan valóban feljogosítja a bíróságot, hogy a kikötött ügyvédi munkadíjat mérsékelje, azonban csak kivételes esetben, ha a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj között aránytalanság áll fenn, ilyen körülményt az alperes az elsőfokú peres eljárásban nem jelzett, valamint a törvényszék sem észlelt. E vonatkozásban az ítéltábla utal arra, hogy amennyiben a pervesztés fél a fellebbezésében a per sorozatjellegére tekintettel kéri a perköltség csökkentését, úgy ez irányú kérelmét konkrét indokolással köteles ellátni; nem elegendő az ügy „sorozatjellegére” történő általános hivatkozás (Kúria Kpkf.VI.40.157/2020/2. számú döntése). Ezen túlmenően, a Kúria alperes által is hivatkozott Pfv.II.20.887/2023/6. számú (a BHGY-ben K-PJ-2024-169 egyedi azonosítóval közzétett) döntése olyan bírósági döntésre vonatkozott, melyben a perköltség csökkentésre került, mely feltétel jelen esetben nem állt fenn. Emellett a felhívott ítélet tükrében a bíróság mérséklési lehetősége szűken értelmezendő; a perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység vizsgálata elsődlegesen tényeken alapulhat, és a kifejtett ügyvédi

tevékenység eljárásjogi szempontú konkrét értékelését jelenti, az arányossági vizsgálat keretében a jogi képviselő munkájának a tartalmi minősége nem értékelhető. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes fellebbezésében az elsőfokú perköltség mérséklése körében olyan szempontokat, amelyeket az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül nem vett figyelembe, holott azok az aránytalanság megállapítását, a perköltség mérséklését indokolhatták volna, nem vetett fel, nem támasztotta alá a konkrét periratokon alapuló, részletesen kidolgozott tényállításokkal, hogy a felperesi képviselő tényleges perbeli tevékenysége az általa vállalt kötelezettségeknek nem felelt meg (pl. a tárgyalásokon igazolatlanul nem vett részt, avagy a periratokat határidőben nem nyújtotta be, az ellenfél perirataira nem reagált). Ezáltal e körben sincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[25] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[26] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. A felperes által felszámított 75.000 forint munkadíj és 25.000 forint irodai költségátalány összegét – a tényvázlatban rögzítettek és a költségtérítésként felszámított készkiadás (irodai költségátalány) indokoltságát elfogadva – a 32/2003. IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint alátámasztottnak tekintette, továbbá a felperesi képviselő másodfokú tárgyaláson való megjelenését az általa felszámított 40.000 forinttal, az útiköltségét a 6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített kérelme szerinti 13.000 forinttal egyező értékben szintén elfogadta.

[27] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű 52.564 forint fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[28] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. március 25.

dr. Kecskés Zsófia s.k.

dr. Szeles Balázs György s.k.

dr. Farkas Ervin s.k.

Fővárosi Ítéltábla

11

4.Kf.700.472/2024/6..

a tanács elnöke, előadó

bíró

bíró